

Lausunto valtioneuvoston asetukseen hevosen hyvinvoinnista

Lausunnon antaja: Eläinvihreät ry

Eläinten hyvinvoinnista ja oikeuksista puhuminen ei riitä. Tarvitaan tekoja, joilla konkreettisesti parannetaan eläinten asemaa ja arvostusta yhteiskunnassamme. Eläinvihreät ry on perustettu tätä tehtävää varten.

Haluamme nostaa eläimet ja niiden tarpeet vakavasti otettavaksi osaksi poliittista päätöksentekoa. Edistämme määrätietoisesti eläimille parempia lakeja ja käytäntöjä, koulutus- ja tiedepolitiikkaa, hyvinvointitutkimusta ja tehokkaampaa eläinsuojelua. Myös ihmisten parhaaksi.

Yleistä:

Asetuksessa on toisaalta hyvinkin tarkkoja määräyksiä, ja toisaalta hyvin tulkinnanvaraisia määräyksiä joita eläinsuojelun on haastavaa valvoa. Monet asetuksen lähtökohdista ovat hyviä, mutta toivoisimme joustavuutta sekä hevositysilölähtöisyyttä tavoitteiden toteuttamiseen.

Hevosharrastus ja -talous on merkittävä työllistäjä ja se toimii myös maaseudun elinvoiman vahvistajana. Asetuksissa esitetyt parannukset hevosten hyvinvointiin ovat erittäin tärkeitä, mutta toivoisimme, että niiden taloudellisista ja muista vaikutuksista tehtäisiin laaja selvitys. Tulee varmistaa, että hevosten hyvinvointi edistyy myös käytännössä muutosten myötä samalla kun huolehditaan alan elinvoimasta. On vältettävä sellaisia ehdottomia vaatimuksia, jotka lisäävät byrokratiaa tai joiden noudattaminen on vaikeasti valvottavissa, mutta jotka eivät käytännössä paranna tai takaa eläinten hyvinvointia toivotusti ja saattavat heikentää alan kannattavuutta.

Hevosala on monesta syystä taloudellisesti ahtaalla ja valtio ei tue hevosalaa toisin kuin muita maatalouden eläinaloja. Paitsi työllistäjänä ja maatalouden elinvoiman ylläpitäjänä hevosalan ylläpitää monen lapsen ja aikuisen liikunnallista elämäntapaa. Myös hyvinvointi sekä uudenlaiset terapiapalvelut hyötyvät hevosalasta. Monessa kohdassa vaihtoehtojen ja joustavuuden lisääminen toisi yrittäjille mahdollisuuden etsiä kustannustehokkaita ja toimivia keinoja niin eläinten kuin ihmisten ja luonnonkin hyvinvoinnin edistämiseksi siten, että se ei aiheuta kohtuutonta taloudellista painetta.

3 § Kohtelu, kielletyt ja sallitut välineet ja laitteet

On hyvä että asetuksessa on kiinnitetty huomiota erilaisiin varusteisiin sekä niiden sopivuuteen. Asetuksessa on erikseen annettu selkeä ohje hevosen turpahihnan kireydestä, mutta muilta osin varusteiden osalta on vain lausunto että ne "eivät aiheuta hevoselle ruhjeita tai hankaumia". Erikseen on täysin kielletty hevosen jalkojen sitominen, vaikka sitominen saattaa joissakin tilanteissa (esim. astutustilanne) olla hevosen terveyden ja hyvinvoinnin kannalta tärkeä varotoimi. Samaan aikaan sallitaan kuitenkin useita varusteita

ja laitteita joilla voidaan voimakkaastikin rajoittaa tai hallita hevosen liikkumista - esimerkkinä vaikkapa obersekki, jolla raveissa estetään hevosta laskemasta päätäns alas. Hevosasetuksessa olisi mielestämme tärkeää pyrkiä johdonmukaisuuteen, sekä huomioimaan hevosen kokonaisvaltainen hyvinvointi. Tämä tarkoittaa sitä, että asetuksessa tulisi edellyttää, että myös kilpailu- ja koulutustilanteissa pyrittäisiin mahdollistamaan hevosen mahdollisimman vapaa liikkuvuus ja käyttämään mahdollisimman vähän tätä rajoittavia välineitä. Sen sijaan hevosen liikkumisen rajoittaminen (tehtiin se sitten millä tavalla vain) olisi mahdollista hetkellisesti silloin, kun se on hevosen terveyden tai kokonaisturvallisuuden kannalta välttämätöntä.

4 § Sosiaaliset suhteet

Oikeus fyysiseen kosketukseen lajitoverin kanssa on äärimmäisen hyvä ja tärkeä asia, mutta luonnoksessa esitetty toteutustapa on kokonaisuuden kannalta huono ratkaisu.

Tallissa hevonen on suljetussa pienessä tilassa, jossa esim. vaaditusta turpakosketuksesta pois vetäytyminen voi olla aran eläimen näkökulmasta vaikeaa. Hevoselle tulisi aina taata mahdollisuus valita läheisyys tai vastaavasti myös väistäminen, kuten se luontaisesti laumassa tekisi. Etenkin talleissa, jossa ei ole mahdollisuutta valita vierustoveria, voi tämä asetus tällaisenaan aiheuttaa hevosille enemmän ongelmia kuin hyötyä. Turpakosketuksen mahdollistamiseen tulisi tarjota vaihtoehtoja, jotta se voidaan toteuttaa kullekin hevoselle parhaalla mahdollisella tavalla. Turpakosketus tulisi siis mahdollistaa joko tallissa tai tarhassa, hevosen hyvinvointi ja luonne huomioiden. Kaikissa hevosen tiloissa tulisi olla avoin kuulo- ja näköyhteys lajitovereihin.

5 § Lisävaatimukset varsojen sosiaalisille suhteille

Alle 2-vuotialle varsoille edellytetään hevosseuraa, mutta tähän myönnetään poikkeus kengitettyjen hevosten kohdalla. Tämä vesittää asetuksen. Olisi perustellumpaa muotoilla poikkeus siten, että asetuksesta voidaan poiketa, mikäli hevonen on terveydellisistä syistä tai turvallisuuden vuoksi välttämätöntä kengittää takajaloistaan hokkikenkään, ja tämän vuoksi on vaarana, että ne vahingoittavat toisiaan.

6 § Hevosen hoito

Muutetaan kohta "Hevosen kaviot tulee vuolla säännöllisesti sekä kengittää tarvittaessa" muotoon "Hevosen kaviot tulee kengittää tai muutoin suojata tarvittaessa".

9 § Hevosen tarhaus ja laiduntaminen

On hyvä että edellytetään että hevosen tulee saada jaloitella vapaasti päivittäin. Tähän ei kuitenkaan asetuksessa ole määritelty minimiaikaa. Luonnossa vapaana liikkueensa hevonen käyttäisi vuorokaudesta 16-18 tuntia ravinnon hankintaan ja liikkuisi jopa 20 km matkan. (Hampson ym. 2010). Jotta hevonen voisi toteuttaa lajityypillistä käyttäytymistään, tulisi hevoselle mahdollistaa vähintään 8 h vapaa ulkoilu päivittäin. Tästä voidaan poiketa eläinlääketieteellisistä syistä, hevosten kilpailu- ja valmennustapahtumien aikana tai poikkeuksellisissa sääolosuhteissa.

10 § Laitumia ja tarhoja koskevat vaatimukset

Pykälässä edellytetään että tarhan pohjan on oltava pitävä. Pitävyyttä ei ole kuitenkaan määritelty tarkasti. Suomessa keliolosuhteiden nopeastikin vaihtuessa esim. Talvella on mahdoton taata täydellistä pitävyyttä kaikissa tilanteissa. Tämä saattaa aiheuttaa sen, että hevosia seisotetaan turhaan sisällä, ja tämä on hevosen hyvinvoinnille haitallisempaa kuin satunnainen kelivaihtelu.

Pidämme hyvänä, että laitumiin ja tarhoihin edellytetään riittävää tilaa. Ristiriitaista asetuksessa kuitenkin on, että eläimen koko ei vaikuta tarhan kokoon. Toisaalla asetuksessa on kuitenkin määritelty karsinoiden koot eläimen kokoon perustuen. Jotta eläinten pito olisi joustavaa ja asetus johdonmukainen, toivoisimme jaloittelutarhojen koon määrittelyä perustuen hevosten kokoon. Ristiriitaista on myös se, että muulla kuin sähkölangalla aidattuun tarhaan ei ole määritelty minimikokoa. Eläimen edun mukaista olisi määrittää minimimitat myös muulle, kuin sähkölangalla aidatulle jaloittelutarhalle.

11 § Tallin ja pihaton ja niihin liittyvien tilojen yleiset vaatimukset

Pykälässä edellytetään suunnitelmaa sähkökatkojen varalta. Toivoisimme että talleilta edellytettäisiin kirjallista kokonaissuunnitelmaa poikkeustilanteiden varalta sekä turvallisuussuunnitelmaa esim. eläinpelastuksen kannalta.

13 § Pihattoa koskevat erityisvaatimukset

Pihatossa edellytetään eläinten kytkemismahdollisuutta ruokailun ajaksi. Toivoisimme tarkkuutta siihen miten kytkeminen tulisi toteuttaa, jotta se mahdollistaisi hevosten turvallisen ja toimivan ruokailun.

Liite 1

Karsinoiden koossa pitäisi määritellä lyhyemmän karsinasivun minimimita. Ei ole hevosen hyvinvoinnin mukaista, että sen saisi laittaa pinta-alaltaan riittävään, mutta esim. kääntymistä rajoittavaan suorakulmaiseen kapeaan tilaan.

Eläinvihreät ry:n puolesta

Minna Hölttä

Varapuheenjohtaja

SEY:n eläinsuojeluneuvoja